

Göteborgs
Stad

2010-05-17

PROJEKTBESKRIVNING FÖR

”SNABBA CASH – VÄGEN TILL FATTIGDOM ?”

Sammanfattning

Stockholm, Göteborg och Malmö har gått samman för att, under fattigdomsåret 2010, uppmärksamma överskuldssättning. Enligt skuldsaneringslagen skall kommunen” inom ramen för socialtjänsten eller på annat sätt lämna råd och anvisningar i budget- och skuldsaneringsfrågor till skuldsatta personer.”

Rådgivningen skall ses som ett förebyggande arbete för att hindra människor att bli överskuldssatta och hamnar i utanförskap. Verksamma budget- och skuldrådgivare i kommunerna kan idag konstatera att ett växande antal människor har stora svårigheter att få vardagsekonomin att gå ihop. Olika gruppers specifika svårigheter har berörts men projektet omfattar alla som är eller riskerar att bli överskuldssatta.

För att fokusera på problemet med överskuldssättning i samhället och kommunernas ansvar i det förbyggande arbetet kommer en gemensam konferens för de tre städerna att anordnas i Göteborg den 28 oktober 2010. Det kommer också att göras en kollegial granskning (peer review) av arbetssätten inom budget- och skuldrådgivningen i städerna och resultaten därifrån presenteras under konferensen.

Bakgrund och förutsättningar

Trots de stora europeiska städernas möjligheter till ekonomisk tillväxt och innovationskraft finns i varje stor stad fattigdom och utanförskap i större utsträckning än på mindre orter. Segregerade bostadsområden präglas av hög och långvarig arbetslöshet, låg utbildningsnivå och dålig folkhälsa. Sveriges generella

Göteborgs Stad

och utbyggda välfärdssystem har under senare år stramats åt och resulterar i att fler människor riskerar att hamna i skuldfällor och utanförskap på grund av sjukdom

eller av arbetslöshet. Eftersom kommunen har det yttersta ansvaret för medborgarna är det angeläget för kommunerna att motverka utanförskap genom att arbeta förebyggande. Detta arbete sker inte minst genom samverkan med andra aktörer såsom frivilligorganisationer, andra myndigheter och banker.

Antalet överskuldsatta i Sverige beräknas uppgå till drygt en halv miljon människor och ungefär lika många finns registrerade hos kronofogdemyndigheten. De främsta orsakerna till ekonomiskt obestånd är sjukdom, arbetslöshet, konkurs och skilsmässa.

Det saknas idag statistik över antalet barn som lever i familjer med löneutmätning. Enligt den sjunde årsrapporten¹ som Tapio Salonen genomfört på uppdrag av Rädda Barnen om barns ekonomiska utsatthet i Sverige visar att andelen barn (0-17 år) i ekonomiskt utsatta hushåll minskade mellan åren 2005 och 2006 då det rådde högkonjunktur från 12,6 procent till 11,9 procent. Från och med krisåret 2008 ökar åter antalet utsatta barn! Störst risk för ekonomisk utsatthet finns bland barn i hushåll med en ensamstående utlandsfödd förälder.

Projektägare

Projektägare är Göteborgs stad.

Partners

Malmö stad och Stockholms stad är projektpartners.

Syftet

Syftet med projektet är att uppmärksamma politiker, beslutsfattare, media och allmänhet på överskuldsättning som ett växande problem i samhället som innebär att stora grupper lever i ett utanförskap. Många barn startar sina liv i familjer där det inte är självklart att få ta del av det som kompisarna har möjligheter att delta i och de

---

¹ Barns ekonomiska utsatthet, Årsrapport 2008 Tapio Salonen

Gothenburgs Stad

exkluderas därmed redan från barnsben. Många unga börjar sitt vuxenliv med att dra på sig konsumtionsskulder, t ex SMS-lån, med ökade risker för överskuldssättning och eventuellt med svårigheter att kunna teckna kontrakt, byta bostad och få

tilläggs tjänster på banken. Bland de överskuldssatta finns inte enbart människor som saknar arbete eller är beroende av försörjningsstöd.

Kommunens insatser när det gäller budget- och skuldrådgivning omfattar inte enbart de som är berättigade till skuldsanering utan även de som är skuldsatta och i behov av stöd för att finna lösningar på sina skuldsättningsproblem. Kommunens intentioner under fattigdomsåret är att förebygga överskuldssättning och informera om möjligheten att få råd, stöd och hjälp att övervinna skuldsättningsituationen.

Genom en kollegial granskning (peer review) av budget- och skuldrådgivningen i de tre städerna kommer några viktiga strategiska områden att belysas.

Målet

De övergripande målen med projektet är att genom en konferens uppmärksamma budget- och skuldrådgivningen som en del i det förebyggande arbetet mot fattigdom och social utestängning. Konferensen består av dels en faktadel och dels en del som fokuserar på möjliga lösningar. Genom konferensen kommer också andra aktörer, t ex frivilligorganisationer, andra myndigheter och banker att ta del av kunskaper inom området. Även företrädare för de överskuldssatta kommer medverka med sina synpunkter och erfarenheter.

Genomförande

Konferensen

En heldagskonferens kommer att äga rum i Göteborg den 28 oktober 2010 kl 10.00-16.30.

Målgrupp

Till konferensen inbjuds maximalt 100 deltagare.

Göteborgs Stad

Bland deltagarna finns samtliga budget- och skuldrådgivare i de tre städerna. Politiker med mandat att fatta beslut som reellt påverkar de överskuldsettingssituation, media, företrädare för socialtjänsten och vårdcentraler (psykiatri) kommer att inbjudas liksom företrädare för frivilligorganisationer, banker och andra fordringsägare.

Göteborgs Stad

Programmet

Konferensen kommer att struktureras i två delar.

Under första delen av dagen kommer en faktapresentation med olika föreläsare med förankring i forskning kring fattigdom, överskuldsättning och hälsa att genomföras medan dagens andra del ägnas åt vilka förändringar som skulle kunna göras sett utifrån de utsatta personernas och myndigheternas sida.

Den kollegiala granskningen kommer också att redovisa vad som fungerar och vad som kan förbättras.

Programmet under dagen kommer att hållas samman av en moderator.

Peer review

Målgrupp

En processledare kommer att engageras för att leda den kollegiala granskningen. Samtliga budget- och skuldrådgivare i de tre städerna inbjuds att delta i granskningen. Budget- och skuldrådgivarna kommer att träffas tre gånger fram till konferensen.

Uppdrag

Processledaren ges uppdraget att, tillsammans med budget- och skuldrådgivarna, utforma strategin för hur kommunen på bästa sätt kan ta ansvaret för rådgivningen, skapa lärande och utveckling för den egna verksamheten samt att skapa struktur för fördjupad samverkan.

Inriktning

Tänkbara områden för granskningen kan vara att inkludera kartläggning av respektive stads förhållanden, metodutveckling av arbetet, gränssnitt mot andra aktörer, strategier gentemot brukargruppen och samverkansstrukturer.

Uppföljning/utvärdering

Göteborgs Stad

Under konferensen kommer en enkät att delas ut för att följa upp konferensen, hur de överskuldsetts situation uppmärksammas och om några ställningstaganden formulerats som kan påverkas deras situation till det bättre. Vidare ska beskrivas

vilka aktörer som deltagit och vilka punkter som varit särskilt givande för deltagarna. Har de möten som konferensen gett möjlighet till skapat/stärkt eller givit upphov till nya samverkansformer mellan de samhällsaktörer som hjälper de överskuldsetta?

Den kollegiala granskningen kommer att resultera i en gemensam sammanställning som blir uppföljningen/utvärderingen av granskningen.

Vidare kommer de avtryck, omfattning och innehåll, som konferensen gjort i media att följas upp.

Efter konferensens slut görs en uppföljning med några budget- och skuldrådgivare och koordinatörer från de tre städerna. Eventuellt kompletterat med någon företrädare för de överskuldsetta.

Samtliga uppföljningar/utvärderingar kommer att resultera i en rapport.